

Mit tehet Tamás a család megmentése érdekében?

- Ötletgyűjtés – ha ez eredményes, akkor a következő alpont kimarad.
- Esetenként szükségessé válhat a kiscsoportos ötletgyűjtés. Ezt követi az eredmények visszahozása a teljes csoport elé.
- Mindegyik esetben: felírni a közös ötletgyűjtés eredményeit, majd rangsorolni az ötleteket.
- Melyik csoport mit vállal a kiemelt ötletek közül – a fentiekben meghatározott tartalomhoz a kiscsoportos jelenettől, állóképektől kezdve sokféle formát választhatnak a csoportok. Jól alkalmazhatónak tűnnek az olyan formák, amelyben ki lehet hangosítani a gondolatokat.
- Az egyes kiscsoportok bemutatják, hogy mire jutottak.

10. Ha van idő (mert kibontandó tartalom biztos lesz), újabb kiscsoportos kör jöhet

Megnézhetnénk a nem első dűhből jövő megoldásokat: Zoltán is megtudta, mennek szét, bár látszólag még egyben vannak. Most mit lehet tenni?... Hogyan lehet megélni, amikor lassan csúszik ki a talaj?... Nézzünk meg egy mérlegelős pillanatot is: mit veszített és mit nyert ezzel? Palinak sem tesszik a dolog, a két testvér szövetkezik... Együtt könnyebb? Amikor az első próbálkozások mély kudarcát megéltük... Amikor megéljük a fásultságot... Amikor rájövünk, hogy a probléma forrása két boldog ember... És így tovább.

11. Vagy ha nincs tovább, mert nincs már ötlet és kedv, akkor némi időbeli távolítás

Hol van Tamás a következő karácsonykor; hol van a nyárbúcsúztató buli szokásos időpontjában, ami hagyományos családi ünnep volt náluk; ha magára marad egy percre, és az élete fontos eseményeire gondol, akkor milyen gondolatok jutnak eszébe stb.)

Ha esetleg jutna rá idő

Be lehetne építeni, bár nem a fővonal – valahol a véletlenül meghallott telefonbeszélgetés után lehetne helye esetleg az alábbiak valamelyikének...

- Márta és Péter ismerkedése – „sztereotípiák” (kötött, maximált a szöveg mennyisége)
- „A szerelem kibontakozása.” – hogyan jöhetnek össze?
- Egy kávézóbeli találkozás vége, amikor eldöntik, hogy nem külön mennek haza
- Monológ-törődék/1: amivel Márta megmagyarázza magának a döntése jogosságát (miszerint belemelegy ebbe a viszonyba)
- Monológ-törődék/2: amivel Péter megmagyarázza magának a döntése jogosságát (miszerint belemelegy ebbe a viszonyba)

Omar Sharif árnyékában

Vatai Éva

Nyári török képzésem után abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy meghívtak a kairói Francia Nyelvű Színház Fesztiválra. Feladatomból az volt, hogy vezessek egy egész délutános atelier-t egyiptomi tanároknak, és az előadások után tartott fórumokon, a Point Chaud-n hozzászóljak a beszélgetésekhez.

A cím némi magyarázatra szorul, azzal kezdem.

Egyiptomban a színészeket – akár csak a macskákat – nagy társadalmi megbecsülés övezi. Az előadás helyszínéül szolgáló iskolai színházterem faláról hat hatalmas egyiptomi színészfotó tekint le ránk: az egyik közülük a nemzetközileg is ismert Omar Sharifé, akit rendkívül tisztelnek.

A fesztivál megnyitóján két neves kairói színész is jelen volt. Bátorító szavakkal szóltak a mintegy 200 résztvevőhöz: színházat csinálni érdemes, mert a színpadon – mindig új szerepben – tudsz hű maradni magadhoz!

Az ország

Egyiptom a civilizáció bölcsője, ezt a tényt sosem mulasztják el felemlíteni. A piramisok több mint négyezer évvel visznek vissza bennünket az időben, s a gyermek Jézussal ide menekült a Szent Család: barlangok, emléktáblával jelölt pihenőhelyek jelzik vándorlásukat. A lakosság 90%-a muzulmán, a mara-

dék 10%-on a többi vallás osztozik, köztük a keresztény és a zsidó vallás. Az iskolai nevelés elsődleges célja a toleranciára nevelés, és ez láthatóan nem csak lózung: az emberek mindennapi életükben nem foglalkoznak azzal, ki honnan jött, milyen a bőre színe és milyen vallási jelképet visel. Külső szemlélőnek a vallási szokások miatt bonyolultnak tűnhet a mindennapi élet szervezése, hisz a muzulmánok szigorúan betartott munkaszüneti napja a péntek, a zsidóké a szombat, a keresztényeké a vasárnap. A másik ellentmondás, hogy – bár a lakosság nagy része muzulmán – az oktatás felekezeti katolikus iskolákban folyik. Az oktatásban elenyésző az állami intézmények száma. Meglepő látvány, ahogy a muzulmán fejkendős lányokat apácák kísérik minden iskolán kívüli rendezvényre!

Az utcákon állandó a katonai jelenlét, gyakoriak az ellenőrzések. A forradalom óta a Sínai-félszigetre húzódott terroristák akcióitól féltre, amelyek komoly károkat okoznak az egyiptomi turizmusnak, megerősítették a katonai jelenlétet. Az ország láthatóan erősen militarista: a ma már Kairó külvárosának számító Heliopolisz hatalmas és impozáns katonai intézményei csaknem a reptőlőtérig kísérik utunkat.

Kairó, a túlnépesedett főváros 20 millió lakosával a hangok és a színek elképzelhetetlen kavalkádját alkotja: hatalmas piacain mozdulni sem lehet. Nehéz leírni az egyiptomiakat: különleges ország ez: színes, hatalmas, erős.

Mi lenne, ha játék lenne? Óriási homokozó. (A házak között, a tereken nem fekete föld van, hanem homok: szál, mindent befed, mindent beterít.)

Mi lenne, ha fej lenne? Mosolygós. (Az emberek rendkívül vidámak, szolgálatkészek, kommunikatívak.)

Mi lenne, ha állat lenne? Macska. (Sok-sok apró girhes, széles pofájú macska szaladgál az utcákon, a tereken, de még a fedett éttermekben is.)

Mi lenne, ha épület lenne? Piramis. (A gízai piramisok a világ leglátogatottabb turistalátványosságai közé tartoznak, lélegzetelállítóan hatalmasak.)

Mi lenne, ha étel lenne? Fűszeres rizzsel töltött galamb. (Akinek van gusztusa a csirkénél kisebb madarakhoz, amelyek minden étterem étlapján szerepelnek, Egyiptomban jókat ehet.)

A fesztivál

Mikor már fesztiválról beszélünk, feltétlenül tudni kell, hogy az egyiptomi fiataloknak nagyon kevés utazási lehetősége van, nemhogy külföldre, de az országon belül is, ezért a fesztivál minden percét igyekeztek intenzíven kihasználni. Főleg a muzulmán többség családjában nem javallott az, hogy a fiatal lányok az otthontól távol töltsenek el több éjszakát.

A találkozón 10 csoport vett részt: többnyire kairóiak és alexandriaiak. (Az egyetlen külföldi csapat a libanoni volt, akik csodálatos Ionesco-előadással kápráztatták el a közönséget, lélekkel töltve meg az abszurd darab csontvázát.)

Nagy gondot fordítottak arra, hogy a produkciók után három – e feladatra felkért – szakember, két francia és jómagam, vezesse a beszélgetést: a mi szerepünk számomra szokatlanul hangsúlyos volt.

Nagyon hisznek a színház erejében, üzenetet akarnak átadni a nézőknek, akik minden lehetőséget megragadnak arra, hogy tapssal köszönjék meg az előadás egy-egy részét. Az előadások minősége hullámzó. Leginkább regény- vagy filmadaptációkat mutatnak be, egyetlen „pièce composé-t” láttam, amely a közösen létrehozott alkotás kinti elnevezése. Nagyon szeretik a színpadon a filmszerű elemeket (az előadás előtti stáblista, kisfilm vagy egy-egy Star Wars-os elem használata), s minden előadás „rózsaszín farkacskával” ért véget, a színpadon történeteknek – bármilyen sötét a téma – pozitív kicsengést igyekeztek adni egy dal vagy egy tánc előadásával.

A színpadon hangosan, néha énekelve beszélnek, a dikcióra nagy hangsúlyt helyeznek. Darabjaik mindig hordoznak valamilyen közvetlen társadalmi, morális üzenetet, amelyet gyakran már a darab kezdetekor kimondanak. Előzetes tapasztalataimat erősítették meg a most látottak is: az arab országokban gyakran szolgál a színház a társadalmi változások tükréül, a tanulság – európai ízlésnek kicsit szájbarágós – kiemelésével.

Nem könnyű atelier-t tartani fejkendős, hosszúruhás asszonyoknak (mozgásos játékok kizárva), akik közé egy férfi is keveredett (testérintős játékok kizárva). Bizonyos gesztusokat és szavakat tilt a vallásuk, erre nagyon oda kell figyelni, hogy ne hozzuk a résztvevőket nehéz helyzetbe.

Viszont kíváncsiságuk, nyitottságuk mindig jó irányba viszi a dolgokat, energiákat ad a közös építkezéshez. A gyakorlatokat többször kell elmagyarázni, demonstrálni, de minden apró tanácsért hálásak, s várják a véleményt, a megjegyzéseket. (Másnap széles mosollyal köszöntenek a folyosón, s megköszönik, hogy figyelmet fordítottam rájuk.)

A színjátszás délutáni iskolai tevékenység – sok esetben nem is rendszeres, csak egy-egy eseményre való pár hetes felkészülés. A színház, a dráma nincs jelen az oktatásban sem arab, sem francia nyelven. A

francia nyelvű színjátszás fő célja a kiejtésjavítás, de az utóbbi két-három évben meglátták benne a nyitás lehetőségét is Franciaország és más európai országok felé.

A francia nyelv

A franciának nagy becsülete van. Rég nem az a lényeg, hogy Napóleon lerohanta őket: hálával emlegetik a tudósok seregével érkező Napóleont, akik felfedezték, feltérképezték a piramisokat. Az egyiptológia tudománya is francia földön született, a hieroglifák rejtélyét megfejtő Champollion munkája során. Napóleon egyiptomi kincsekkel szállt hajóra, menekülve az angolok elől, de itt hagyta katonáit, akik megházasodtak, s az arisztokrácia részévé váltak, míg a francia nyelv az arisztokrácia első nyelvévé.

Az emberek nagy része – lévén a turizmus az ország egyik fő megélhetési forrása – ért és beszél franciául és/vagy angolul. A nyelvtanulásnak nagy hagyományai vannak, így tudnak Európa felé nyitni. A franciák 2000 elején megnyitották az Egyiptomi Francia Egyetemet (UFE), amely azóta az ország egyik legrangosabb felsőoktatási intézménye. A francia állam jelentős pénzügyi támogatással és technológiával támogatja az egyiptomi ásatásokat és a helyi kultúrát.

Ezer színpadon futnak össze a két ország – a francia nyelvű diákszínjátszás csak egy vékonyka, de biztos szálnak tűnik.

„L'écume des jours”

Bekő Ágnes

Csoport: 11-12. évfolyamtól felfelé ajánlott a foglalkozás; a 15-20 fő körüli létszám tekinthető optimálisnak

Időtartam: 90 perc

Kellékek: ragasztó, rajzszög, tollak, papír

Segédanyagok (az óra szerves részét képező dokumentumok, számítógépes állományok; szöveg, fotó, prezentációs fájl, zene – hét ilyen „csomag” szerepel az órában):

1. Cloé és Collin életét bemutató prezentációs fájl
2. A foglalkozáson használt zenék (Jack Johnson: Better together; Kispál és a borz: Ha az életben)
3. Fotósorozat (a prezentációs fájl képanyaga, nyomtatva)
4. A borító a Hosszú jegyesség című film DVD-kiadásáról (rajta Audrey Tautou)
5. Meghívó + tattoo + jelenetek + bejegyzések + cetlik
6. Az óra végéhez: két vers + a „vége kép”
7. Idézetek a halálról

A történet egy házaspárról szól, akik együtt élték meg a mellrákkal való küzdelmet. A feleség hosszú betegség után meghalt. A forrás egy interjúsorozat:

<http://www.imagedeconstructed.com/post/spotlight-on-angelo-merendino>

<http://www.imagedeconstructed.com/post/spotlight-on-angelo-merendino-part-2>

<http://www.imagedeconstructed.com/post/spotlight-on-angelo-merendino-part-3>

Az óravázlat egyébiránt Boris Vian *Tajtékos napok* című regényének parafrázisa.
(Eredeti címe: L'écume des jours)

Téma: halál, gyász, elengedés

Nevelési terület: A halál elfogadása az élet részeként. Egymásra figyelés és empátia. A gyász feldolgozásának fontossága.

Fókusz: Hogyan kísérjük egy közeli hozzátartozónkat a halálhoz vezető útján?

1. A téma felvezetése

Egy fiatal amerikai fotós, Collin Morris életével foglalkozunk ma. Történetünk napjainkban játszódik. Hogy jobban megismerjük ezt az igen kellemes gyermekkorral megáldott fiatalembert, nézzünk bele együtt életének pár fontos momentumába! Ehhez készítettem egy rövid összefoglalót, melyben a Facebook-oldalán talált képeket használtam fel! A képekhez fűzött megjegyzések angolul olvashatók.

Itt egy Power Point dokumentumot vetitek le (1. sz. segédanyag). A diasor Collin Facebook oldaláról